

สกัดความรู้โครงการสัมมนาการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (KM Series) ครั้งที่ 2

เรื่อง ความร่วมมือทางวิชาการ วันที่ 24 มีนาคม 2559

ณ ห้องสัมมนากลาง สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงศึกษ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

มีประเด็นการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน 3 ประเด็น ดังนี้

1. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ (Multilateral/ Consortium)
2. แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรนานาชาติให้มีประสิทธิภาพ
3. การจัดสัมมนานานาชาติ

เรื่อง การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ (Multilateral/ Consortium)

วิทยากรโดย ศาสตราจารย์ ดร.ศิริลักษณ์ โรจนกิจอำนวย คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ศาสตราจารย์ ดร.สกันธ์ วรรณัญวัฒนา คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ ศาสตราจารย์ ดร.สมนึก ตั้งเต็มสิริกุล ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร (SIIT) รองศาสตราจารย์ นพ.ปรีชา วาณิชยเศรษฐกุล คณบดีคณะแพทยศาสตร์ รองศาสตราจารย์ ปกรณ์ เสริมสุข คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์ คณบดีคณะรัฐศาสตร์ ดำเนินการอภิปรายแลกเปลี่ยน โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุปรีย์ ฤทธิรงค์ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์

แนวทางการดำเนินงาน	กิจกรรม/ตัวอย่าง
1. สิ่งที่ต้องมีก่อนเริ่มต้นสร้างความร่วมมือ	
1.1 มีหลักสูตรนานาชาติ	การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ (Multilateral/Consortium) เบื้องต้นหน่วยงาน ต้องมีหลักสูตรนานาชาติ และปัจจัยเกื้อหนุนความเป็นนานาชาติ เช่น มีอาจารย์ชาวต่างชาติ ซึ่งเป็น ปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่การสร้างความร่วมมือกันทางวิชาการในระดับนานาชาติ เช่น การทำวิจัย การทำความร่วมมือ (MOU) กับ มหาวิทยาลัยต่างประเทศที่มีชื่อเสียงเพื่อความเป็นนานาชาติต่อไป
1.2 มีเป้าหมายที่ผูกโยงกับตัวบ่งชี้ (KPI)	ในการพัฒนาเพื่อก้าวเข้าสู่ความร่วมมือทางวิชาการในระดับนานาชาติ หน่วยงานควรดำเนินการโดยกำหนดเป้าหมายที่ผูกโยงกับตัวชี้วัดการประเมินผลงาน (KPI) เพื่อกระตุ้นให้การดำเนินงานเกิดผลสัมฤทธิ์ยิ่งขึ้น
1.3 มีนโยบายที่ต้องการเป็นนานาชาติ	ตัวอย่างเช่น ความร่วมมือระดับนานาชาติในปัจจุบัน ความเป็นนานาชาตินั้น ต้องได้รับนโยบายจากผู้บริหารระดับสูง และต้องได้รับการสนับสนุนจาก

แนวทางการดำเนินงาน	กิจกรรม/ตัวอย่าง
	ระดับชาติ ซึ่งแต่ละหน่วยงานต้องดำเนินการร่วมกัน ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน จึงจะสามารถทำให้เกิดความสำเร็จในการก้าวสู่ความเป็นนานาชาติได้ อาทิเช่น นโยบายความยืดหยุ่นของโครงสร้างหลักสูตร (นักศึกษาจากคณะเศรษฐศาสตร์สามารถไปเรียนวิชาร่วมกับคณะอื่นๆได้) มีนโยบายไปแลกเปลี่ยนเรื่องนานาชาติกับองค์กรอื่นๆ การสร้างบรรยากาศความเป็นนานาชาติ อาทิ การมีป้ายบอกทางเป็นภาษาอังกฤษ, Website ภาษาอังกฤษ เป็นต้น
2. ปัจจัยที่นำไปสู่ความร่วมมือจริง	
2.1 อาจารย์ที่เรียนจบจากต่างประเทศและอาศัยเครือข่ายทั้ง Professor และ/หรือ Advisor ที่สนิทมักคุ้นด้วย	ในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ อาจเริ่มต้นโดยอาศัยเครือข่ายทางวิชาการจากการศึกษาในต่างประเทศ ยกตัวอย่างเช่น ในยุคของท่านอาจารย์ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ที่ดำเนินนโยบายจัดหาทุนให้อาจารย์ไปเรียนต่างประเทศเพื่อกลับมาสนับสนุนหน่วยงาน โดยวางรากฐานเปิดหลักสูตรการสอนเป็นภาษาอังกฤษ รวมถึงวางหลักสูตรให้อาจารย์ต่างประเทศมาช่วยสอน และเมื่ออาจารย์ที่ได้รับทุนการศึกษาไปเรียนต่างประเทศกลับมาสอนในประเทศ ทำให้เริ่มมีการเรียนการสอนในหลักสูตรภาษาอังกฤษอย่างเป็นทางการมากขึ้น
2.2 เครือข่ายทางวิชาการทั้งสถาบันการศึกษา, องค์กรหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ และภาคธุรกิจ โดยเฉพาะวงการอุตสาหกรรม	มีเครือข่ายทางวิชาการทั้งสถาบันการศึกษา, องค์กรหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ และภาคธุรกิจ โดยเฉพาะวงการอุตสาหกรรม ตัวอย่างเช่น คณะวิทยาศาสตร์ฯ ได้ดำเนินการสร้างเครือข่ายในหลายสาขา ทั้งสถาบันการศึกษา ผ่านการสร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยที่มีความเป็นนานาชาติในด้านต่างๆ เช่น ได้หันมาความร่วมมือกันด้านภาคอุตสาหกรรม, ญี่ปุ่นทำความร่วมมือกันด้านศิษย์เก่า
2.3 อาศัยความสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการ (ไม่จำเป็นต้องเป็น MOU เสมอไป)	ตัวอย่างเช่น การดำเนินงานของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี เริ่มเปิดหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับปริญญาตรี และเป็นปริญญาตรีภาษาอังกฤษที่แรกใน

แนวทางการดำเนินงาน	กิจกรรม/ตัวอย่าง
	ประเทศไทย โปรแกรมดังกล่าวเกิดจาก ความสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการ ผ่านอาจารย์ที่เป็นศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยชั้นนำที่มีชื่อเสียงทางด้านบัญชี ดังนั้นจะเห็นว่าความสำเร็จของหลักสูตรที่เกิดขึ้นนั้นเราต้องได้รับความร่วมมือจากหลายรูปแบบทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ
3. ผลที่ตามมา	
3.1 มี Joint/Double Program	ผลจากความร่วมมือทางวิชาการในระดับนานาชาติที่เกิดขึ้น อาจส่งผลให้เกิด ความร่วมมือทางการจัดการเรียนการสอนในลำดับถัดไป โดยอาจจะทำให้มีการจัดหลักสูตร/โครงการ Joint หรือ Double Program ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อทางหน่วยงานต่อไป
3.2 เกิดความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัย เช่น มีศูนย์วิจัยร่วมกัน	ตัวอย่างเช่น คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่มีศูนย์วิจัยและได้ทำ MOU ร่วมกับญี่ปุ่น ในเรื่องความร่วมมือทางการวิจัย เรื่อง เกษตรอินทรีย์, เรื่อง คาร์บอน โดยได้รับทุนสนับสนุนจากรัฐบาลประเทศแคนาดา และการจัดประชุมระดับนานาชาติ โดยสลับกันเป็นเจ้าภาพ
3.3 มีทั้งอาจารย์และนักศึกษาแลกเปลี่ยน	ยกตัวอย่างเช่น คณะรัฐศาสตร์ได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัย Waseda University (Japan), Beijing University (China), Nanyang Technological University (Singapore) และ Korea University (Korea) โดยมีการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างภายใน 5 สถาบัน และมีการจัด Winter School, Summer School เพื่อแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษา สำหรับการเรียนการสอน การสัมมนา
3.4 เกิดบรรยากาศความเป็นนานาชาติ	มีหลักสูตรนานาชาติ มีบุคลากรซึ่งมีทักษะภาษาอังกฤษดี มีอาจารย์ต่างชาติ และมีความร่วมมือกันในระดับนานาชาติ เช่น การทำวิจัย การทำ (MOU) กับมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่มีชื่อเสียง, การให้ความร่วมมือกับคณะอื่นๆ เพื่อความเป็นนานาชาติ

แนวทางการดำเนินงาน	กิจกรรม/ตัวอย่าง
	และสิ่งแวดล้อมหรือกิจกรรมความเป็นนานาชาติ และการอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรต่างชาติ ดังนั้นการเป็นนานาชาติต้องได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงานเพื่อให้เกิดบรรยากาศความเป็นนานาชาติ
4. ข้อควรพิจารณาก่อนสร้างความร่วมมือทางวิชาการในระดับนานาชาติ	
4.1 ความเป็นธรรมชาติและบริบทของหน่วยงานตนเอง	<p>สิ่งที่ควรคำนึงถึง คือธรรมชาติและบริบทของหน่วยงานว่าเหมาะสมกับแนวทางดังกล่าวหรือไม่ ตัวอย่างเช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - คณะรัฐศาสตร์ ที่มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการในด้านความเป็นนานาชาติ ผ่านการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรรัฐศาสตร์ สาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ภาควิชาภาษาอังกฤษ (MIR) โดยโครงการ MIR เกิดขึ้นเมื่อปี 2541 เป็นหลักสูตรปริญญาโทแห่งแรกในประเทศที่เปิดสอนสาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งความเป็นนานาชาติในยุคนั้นอาจไม่ได้มีความเป็นนานาชาติมาก แต่เนื่องมาจากธรรมชาติของศาสตร์สาขาดังกล่าว ประกอบกับบริบทของหน่วยงานในยุคนั้น ที่ผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นบุคลากรคนไทยที่ทำงานในองค์กรระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นที่นิยมมาศึกษาต่อ จึงทำให้โครงการประสบความสำเร็จ เป็นต้น
4.2 ความคาดหวังและความต้องการของตลาด	<p>ความคาดหวังและความต้องการของตลาด เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่บ่งชี้ว่าจะทำให้ การสร้างความร่วมมือทางวิชาการในระดับนานาชาติ สำเร็จหรือไม่ ตัวอย่างเช่น คณะรัฐศาสตร์จัดตั้งโครงการตรีควบโท เป็นหลักสูตรนานาชาติ (ระยะเวลาศึกษา 5 ปี) โดยโครงการนี้ไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากนักศึกษาไม่ประสงค์ที่จะเรียนต่อปริญญาโทในประเทศไทย ดังนั้น ข้อคิดที่ได้จากการทำโครงการตรีควบโท หลักสูตรนานาชาติคือ ต้องพิจารณาความพร้อมของหน่วยงานและความต้องการของตลาดว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องควรจัดตั้งหลักสูตรนานาชาติ</p>

แนวทางการดำเนินงาน	กิจกรรม/ตัวอย่าง
	ขึ้นมาหรือไม่
4.3 ความร่วมมืออย่างเสมอภาคและเท่าเทียม (Equal Basis Collaboration)	จุดมุ่งหมายหลักในการจัดทำความร่วมมือระดับนานาชาตินั้น สิ่งแรกที่ต้องพิจารณา คือ หน่วยงานได้พัฒนาศักยภาพ-มีความเข้มแข็งขึ้นหรือไม่ หรืออาจจะรวมไปถึงในมุมมองระดับมหภาค คือ ประเทศได้ประโยชน์อะไรบ้าง จากการจัดทำความร่วมมือฯ กล่าวคือ การทำความร่วมมือต้องเป็นไปอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม ต้องทำเพื่อเพิ่มคุณภาพทั้งอาจารย์และนักศึกษา และเป็นไปในรูปแบบที่ต่างฝ่ายต่างได้รับประโยชน์ (Win-Win Situation)
4.4 เป้าหมายคือได้รับการยอมรับในระดับสากลและมีความพร้อมจะปรับตัว (International Recognition and Feasibility)	เป้าหมายในการจัดทำความร่วมมือของหน่วยงาน คือ การได้รับการยอมรับในระดับสากลและมีความพร้อมจะปรับตัว โดยมีการเข้าร่วมประชุมที่ต่างประเทศ หรือมีการจัดประชุมระดับชาติ (โดยอาจจะจัดร่วมกับคณะต่างๆ) เพื่อแสดงถึงศักยภาพที่มีของหน่วยงาน ทำให้หน่วยงานได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเอง อาจารย์ผู้สอนได้เปิดโลกทัศน์ และสร้างมาตรฐานที่เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น การทำ MOU ต้องเน้นที่คุณภาพมากกว่าการเน้นที่ปริมาณ
4.5 มีความยืดหยุ่น มีความพร้อมและมีบรรยากาศที่เอื้ออำนวย	<p>มีความยืดหยุ่นโดย การเรียนการสอนระดับปริญญาตรี ควรส่งเสริมให้คณะอื่นได้ศึกษาในรายวิชานอกคณะได้</p> <p>มีความพร้อม โดยการปรับปรุงเว็บไซต์ภาษาอังกฤษของคณะให้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากเป็นช่องทางสำคัญในการแสดงออกถึงความเป็นนานาชาติและ ช่องทางที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการใน ระดับนานาชาติต่อไปในอนาคต</p> <p>มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวย โดยมุ่งเน้นที่หลักสูตรบุคลากร อาจารย์ต่างชาติ โดยทุกฝ่ายให้ความร่วมมือกัน เช่น การทำวิจัย การทำ MOU กับมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่มีชื่อเสียง, การให้ความร่วมมือกับคณะ</p>

แนวทางการดำเนินงาน	กิจกรรม/ตัวอย่าง
	อื่นๆ เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เกิดความเป็นนานาชาติ รวมไปถึงการจัดสิ่งแวดล้อมหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมความเป็นนานาชาติ และการอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรต่างชาติ ดังนั้น กล่าวโดยสรุปความเป็นนานาชาติจะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงาน
4.6 มีผู้บริหารด้านวิเทศสัมพันธ์ที่มีเครือข่ายกว้างขวาง	การมีเครือข่ายด้านวิเทศสัมพันธ์ที่กว้างขวาง เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความสำเร็จในการจัดทำความร่วมมือในระดับนานาชาติ
4.7 ได้รับการสนับสนุนจากรัฐและมหาวิทยาลัย	- การจัดทำ MOU ควรได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย เนื่องจากใช้งบประมาณจำนวนมาก - มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนในเรื่องการต่ออายุการตรวจลงตรา (Visa) ของอาจารย์และนักศึกษา แลกเปลี่ยนเพื่อให้อาจารย์และนักศึกษาไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทางไปต่ออายุหนังสือเดินทาง หนังสือเดินทาง (Visa)
4.8 มีทรัพยากรที่เพียงพอ	ต้องมีความพร้อมในด้านของทรัพยากรที่เพียงพอในทุกด้าน ทั้งงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล และสภาพแวดล้อม

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรนานาชาติให้มีประสิทธิภาพ

วิทยากร โดย ศาสตราจารย์ ดร.ศิริลักษณ์ โรจนกิจอำนวย คณบดีคณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวรรณ วิจิตรวาทการ อาจารย์ประจำวิทยาลัยโลกคดีศึกษา อาจารย์ ดร.ม.ล.พินิตพันธุ์ บริพัตร อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ ดำเนินการอภิปรายแลกเปลี่ยน โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระ สิ้นเดชารักษ์ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรนานาชาติให้มีประสิทธิภาพ สรุปได้ 7 แนวทาง คือ

แนวทาง	กิจกรรม/ตัวอย่าง
1. ตัวหลักสูตรต้องมีคุณภาพในระดับที่เข้มข้น	
1.1 ทำหลักสูตรให้ตอบโจทย์กับผู้เรียน	- สำรวจความต้องการของตลาด และจัดทำหลักสูตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด/ผู้ใช้บัณฑิต
1.2 มีความร่วมมือกับต่างประเทศ	- มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศโดยการแลกเปลี่ยน อาจารย์

แนวทาง	กิจกรรม/ตัวอย่าง
เทศ	นักศึกษา (Exchange) การดูงานหรือฝึกงานในต่างประเทศ (พิจารณาให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตร) เพื่อเป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบัน
1.3 มีรายวิชาหรือหลักสูตรที่หลากหลาย แตกต่างจากหลักสูตรทั่วไป	- มีรายวิชาที่น่าสนใจ มีความแตกต่าง เป็นเอกลักษณ์ของทางหลักสูตร รวมถึงมีโครงสร้างวิชาโทที่หลากหลาย เพื่อเป็นจุดดึงดูดความสนใจของนักศึกษา ให้มีโอกาสได้เลือกเรียนตามความสนใจของตนเอง
1.4 มีอาจารย์ต่างชาติ/อาจารย์ที่มีชื่อเสียงมาสอนเป็นกรณีเฉพาะ	- เชิญอาจารย์ต่างชาติ หรือ อาจารย์ที่มีชื่อเสียงมาสอน ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่ทางหลักสูตรต้องตระหนักถึงในการบริหารจัดการหลักสูตรนานาชาติให้มีประสิทธิภาพ
1.5 ช่องทางการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษาหรือฝึกงาน	- ต้องมีการจัดให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางการศึกษาต่อ หรือช่องทางการประกอบอาชีพภายหลังการสำเร็จการศึกษา รวมถึงแหล่งฝึกงานที่มีความสำคัญสอดคล้องกับหลักสูตร
2. การบริหารจัดการปัจจัยนำเข้า (Input)	
2.1 หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกและการรับเข้านักศึกษา	ต้องมีการกำหนดคุณสมบัติของนักศึกษา (Requirement) ที่หลักสูตรต้องการรับเข้าอย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น ระดับความรู้ทางภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นคุณสมบัติสำคัญของนักศึกษา ที่จะศึกษาในหลักสูตรนานาชาติโดยไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนในภายหลัง
2.2 การให้ทุนการศึกษา	ต้องมีการให้ทุนการศึกษา เพื่อเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการเปิดโอกาส และสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษามาศึกษาหลักสูตรนานาชาติของทางสถาบัน ตัวอย่างเช่น ให้ทุนการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้านที่อาจไม่มีทุนเพียงพอที่จะเข้ามาศึกษาในหลักสูตรด้วยตนเอง เป็นต้น
3. การบริหารทรัพยากรบุคคล	
3.1 เจ้าหน้าที่ภายในหลักสูตร ต้องมีความเป็นวิชาการ	<p>การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลของหลักสูตรนานาชาติ แบ่งออกเป็นระดับ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหาร (Director) ต้องมีวิสัยทัศน์ (Vision) กำหนดเป้าหมายของหลักสูตรอย่างชัดเจน เพื่อจะได้ดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรให้ไปถึงเป้าหมายได้สำเร็จ 2. เจ้าหน้าที่ (Staff) เจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตร ต้องมีความสามารถ (Performance) ทั้งทางวิชาการและด้านการปฏิบัติงาน สามารถทำหน้าที่ชี้แจงเนื้อหาของหลักสูตรให้ผู้ที่สนใจเข้าใจได้เป็นอย่างดี เฉกเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำหลักสูตร ดังนั้น ทางหลักสูตรต้องจัดอบรม เพื่อสร้างเจ้าหน้าที่ (Staff) ให้มีคุณภาพ 3. อาจารย์ผู้สอนเชิญอาจารย์ที่มีชื่อเสียงและมีคุณภาพ มาทำการสอนภายในหลักสูตร

แนวทาง	กิจกรรม/ตัวอย่าง
4. การมีสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการเรียนการสอน	<p>ต้องมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องของสภาพแวดล้อมทั้ง 3 ด้าน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การสร้างบรรยากาศทั้งทางด้านสังคมและวัฒนธรรม 2. ความพร้อมทางด้านกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนการสอนของนักศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ 3. ประเด็นเรื่อง Teaching & Learning จะต้องปรับให้สอดคล้องกับหลักสูตรนานาชาติที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอน
5. หลักสูตรต้องได้รับการรับรองในระดับสากล	หลักสูตรนานาชาติที่ผลิตขึ้นจะต้องมีคุณภาพได้รับการยอมรับทั้งในระดับประเทศ ทั้ง สกอ. สมศ. และในระดับสากล
6. การสร้างความแตกต่างให้กับหลักสูตร	<p>การสร้างความแตกต่างให้กับนักศึกษาภายในหลักสูตร ตัวอย่างเช่น การจ้างศิษย์เก่ามาเป็น Mentor Chief ให้กับรุ่นน้อง เพื่อให้มีความสามารถในการแข่งขัน โดยมีวิธีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดเงินเดือนให้อย่างเป็นกิจจะลักษณะ ให้กับทีมพี่เลี้ยงที่จะมาช่วย Coaching/บอกล่าประสบการณ์ให้แก่รุ่นน้อง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสร้างความแตกต่างและเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่นักศึกษาภายในหลักสูตร ได้เป็นอย่างดี</p>
7. ต้องปลูกฝังความเคารพเชื้อชาติ วัฒนธรรมที่ต่างกััน	<p>ประเด็นเรื่อง Cultural Sensibility เป็นเรื่องสำคัญมาก เนื่องจากการเปิดหลักสูตรนานาชาติ ต้องมีนักศึกษาจากนานาชาติมาเรียนรู้อาร่วมกันภายในหลักสูตรเดียวกัน ดังนั้น จึงต้องปลูกฝังให้นักศึกษาเกิดความเคารพความเข้าใจในความหลากหลายของมนุษย์ในมิติที่ต่างกััน รวมไปถึงอาจารย์ และสายสนับสนุนทางวิชาการ บุคลากรทุกคนภายในหน่วยงาน</p>

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการสนับสนุนการบริหารจัดการหลักสูตรนานาชาติแต่ให้มีประสิทธิภาพ

1. การเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนข้ามหลักสูตร/คณะ
2. ภาระในการที่นักศึกษาต่างชาติ/อาจารย์แลกเปลี่ยนต้องต่อหนังสือเดินทาง (Visa) ใช้เวลาในการดำเนินการที่ค่อนข้างนานและค่าใช้จ่ายที่สูงเกินไป มหาวิทยาลัยควรจัดหน่วยงานส่วนกลางให้บริการอาจารย์และนักศึกษาต่างชาติ เพื่อต่ออายุการตรวจลงตรา (Visa) เพื่อความสะดวกและลดภาระ เพราะใช้เวลาค่อนข้างนานและมีค่าใช้จ่ายสูง
3. การเตรียมความพร้อมสำหรับสิ่งแวดล้อมด้านกายภาพภายในหน่วยงาน อาทิ ป้ายบอกทางเป็นภาษาอังกฤษ, Website ภาษาอังกฤษ
4. การรับเข้าอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถ และรักษาทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถเหล่านี้ให้อยู่กับองค์กรในระยะยาว
5. มีศูนย์ในการดูแลนักศึกษาต่างชาติ ทั้งในเรื่องของสภาพสิ่งแวดล้อม การปรับตัวในชีวิตประจำวัน ในเวลาที่นักศึกษาต่างชาติรู้สึกอึดอัด หรือยังไม่สามารถปรับตัวให้ชินกับสภาพแวดล้อมใหม่

6. การสร้างสังคม/พื้นที่ทางสังคม ให้แก่อาจารย์ชาวต่างชาติที่เข้ามาสอนภายในหลักสูตรนานาชาติ

เรื่อง การจัดสัมมนานานาชาติ

วิทยาการ โดย ศาสตราจารย์ ดร. นิธินันท์ วิศเวศวร รองอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนุสรณ์ อุณโณ คณบดีคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติ ประเสริฐสุข ผู้อำนวยการสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพพลวรรณ สัทธานนท์ รองคณบดีฝ่ายวิจัยและวิเทศสัมพันธ์ คณะสหเวชศาสตร์ ดำเนินการอภิปรายแลกเปลี่ยน โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระ สิ้นเดชารักษ์ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา

แนวทางการเตรียมจัดสัมมนานานาชาติ สามารถสรุปได้ดังนี้

ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางดำเนินการ/ตัวอย่าง
1. การตัดสินใจ/ตกลงร่วมกัน	
1.1 ควรมี การตัดสินใจร่วมกันในการจัดงานสัมมนาชาติ	ภายในคณะผู้จัดเตรียมงานควรต้องมีการจัดประชุมหารือร่วมกัน เพื่อตัดสินใจและเห็นพ้องต้องกันไปในทิศทางเดียวกัน ในการจัดเตรียมงานร่วมกันต่อไป
2. การเตรียมงาน	
2.1 กำหนดวัตถุประสงค์	กำหนดวัตถุประสงค์ (Theme-Subtheme) ให้มีความชัดเจน เพื่อการดำเนินงานที่ชัดเจน
2.2 กำหนดรูปแบบในการจัดสัมมนา	กำหนดรูปแบบในการจัดสัมมนาให้ชัดเจนว่าจะดำเนินการจัดในรูปแบบใด ตัวอย่างเช่น การฟังบรรยาย (Lecture) การอภิปรายแบบโต๊ะกลม (round table) หรือ การเชิญองค์ปาฐกมาบรรยาย เป็นต้น
2.3 การจัดเตรียมคน/จัดแบ่งงาน	การจัดเตรียมคน ควรมีการจัดแบ่งงานฝ่ายที่รับผิดชอบให้มีความชัดเจน เพื่อจะได้ทราบผู้รับผิดชอบในส่วนการดำเนินงานที่ได้รับมอบหมาย ทำให้งานดำเนินไปอย่างเป็นระบบ ไม่เกิดการทับซ้อนของงาน และเสร็จตามกำหนดการที่วางไว้
2.4 จัดหาหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือ	ควรมองหาคู่ความร่วมมือ (Partnership) หรือหน่วยงานภายนอกที่มีความเกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการเตรียมงาน อาทิ การให้ทุนสนับสนุนการจัดงาน หรือการส่งบุคลากรมาช่วยจัดงาน เป็นต้น
2.5 ผู้จัดงานต้องมีการเตรียมความพร้อม/เก็บรายละเอียดเรื่องต่างๆ	เก็บรายละเอียดเรื่องต่างๆอย่างรอบคอบ ทั้งก่อนการจัดสัมมนาและระหว่างดำเนินการสัมมนา อาทิเช่น ตารางการจัดงาน (Schedule), การประชาสัมพันธ์งาน (ทั้งในเรื่องของ Logo, Brochure, Website) เรื่องอาหาร เรื่องการดูแลวิทยาการ อาทิ ที่พัก ตัวเครื่องบิน รวมถึงเอกสาร

ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางดำเนินการ/ตัวอย่าง
	ประกอบการบรรยายของวิทยากร ได้แก่ หนังสือ-เอกสาร Power Point ตลอดจนรายละเอียดระหว่างดำเนินการจัดงาน เช่น การเปิด-ปิดไฟ การลำดับการจัดที่นั่ง การดูแลจัดการลำดับการถาม-ตอบ หรือ การเปิดให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาส่งคำถาม-คำตอบให้แก่วิทยากร เป็นต้น
2.6 การบริหารความเสี่ยง	การเตรียมพร้อมแก้ไขสถานการณ์สำหรับปัญหาเฉพาะหน้าที่คาดไม่ถึง รวมไปถึงระบบการรักษาความปลอดภัย ต้องมีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่ดูแลเรื่องความปลอดภัย โดยเฉพาะในกรณีที่เป็นงานระดับชาติ และมีบุคคลสำคัญระดับชาติมาร่วมงาน ต้องมีเตรียมการเรื่องนี้อย่างรัดกุม
2.7 การประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้คนเข้าร่วมงานสัมมนานานาชาติ	สามารถสรุปเทคนิคได้ดังนี้ 1. ประเด็นในการจัดสัมมนาต้องมีความน่าสนใจ อยู่ในกระแสสังคม มีความเป็นปัจจุบันทันสมัย 2. เชิญผู้บรรยายที่มีความสำคัญกับงานที่ตนเองจัดขึ้น และเลือกคนที่มีความเชี่ยวชาญในหัวข้อที่จัดงาน รวมถึงเชิญบุคคลที่มีชื่อเสียงมาเป็น Keynote Speaker, ผู้บรรยายสำคัญ, องค์กรปาฐก เป็นต้น เพื่อจะได้ดึงดูดกลุ่มเป้าหมาย ผู้ที่สนใจในประเด็นดังกล่าวเข้ามาร่วมงานที่จะจัดขึ้น 3. อาศัยช่องทางในการประชาสัมพันธ์งานสัมมนาทุกช่องทาง อาทิ สื่อ ,Social Media ฯลฯ
2.8 ระยะเวลาในการเตรียมงานจัดประชุมเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง	การจัดประชุมครั้งต่อไป ควรใช้ระยะเวลาในการเตรียมงานอย่างน้อย 6 เดือน - 1 ปี (เรื่องเวลาเป็นเรื่องที่ต้องตระหนักและให้ความสำคัญ)
3. หลังการจัดสัมมนา	
3.1 ทำจดหมายขอบคุณ	จัดทำจดหมายขอบคุณวิทยากรและผู้ให้การสนับสนุน (Partnership) ในเรื่องต่างๆ
3.2 มองหาความร่วมมือต่อไปในอนาคต	มองหาความร่วมมือในหลักสูตร งานวิจัย หรือเรื่องของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมประชุมหรือของหน่วยงานที่มาในงานประชุม เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือต่อไปในอนาคต
3.3 การเผยแพร่การตีพิมพ์งานวิจัย (Publication)	ตัวอย่างเช่น การประชุมวิชาการ ต้องมีวางแผนในการตีพิมพ์บทความวิชาการของผู้นำเสนอต่อไป ในวารสาร (journal) เพื่อให้สามารถเป็นลิขสิทธิ์ของผู้นำเสนอได้อย่างแท้จริง ไม่ใช่เพียงแค่เป็นการนำเสนอ Proceeding หรือเผยแพร่ในวารสารออนไลน์ เท่านั้น

ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางดำเนินการ/ตัวอย่าง
3.4 มีการประชุมทบทวนหลังการจัดสัมมนา	มีการประชุมทบทวนหลังจากที่ได้จัดสัมมนาว่ามีความบกพร่องอะไรเกิดขึ้นบ้างหลังจากจัดงาน เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงในการจัดสัมมนาครั้งต่อไป

ข้อควรระวัง

1. ผู้เขียนคำกล่าวเปิดงานและคำกล่าวรายงาน ควรรู้หลักการในการเขียนคำกล่าวรายงาน และคำกล่าวเปิดงาน และเขียนให้มีความชัดเจน รวมไปถึงการใช้คำ ควรหลีกเลี่ยงคำที่ไม่สามารถออกเสียงได้อย่างถนัด และมีการเตรียมการส่งให้ทางประธานได้อ่านล่วงหน้าอย่างน้อย 3 วัน
2. เตรียมตรวจเช็คบุคคลที่จะกล่าวถึงในคำกล่าวรายงาน/คำกล่าวเปิดงาน เพื่อจะได้เตรียมจัดลำดับคิวให้ชัดเจนและแจ้งท่านประธานในการกล่าวเปิดงาน
3. คำกล่าวขอบคุณต้องระบุคู่ความร่วมมือ (Partnership) ให้ครบถ้วน